

stejných preparátů, ale dokonce i takřka dvojnásobně nižším rizikem úmrtí během sledování. Fixní kombinace mají samozřejmě i své určité nevýhody (asi nejvážnější je, že v případě non-adherence pacient náhle neužívá více preparátů najednou), ale jak se tedy zdá, pozitiva oproti volným kombinacím objektivně převažují.

LITERATURA

1. Piepoli MF, Hoes AW, Agewall S, Albus C, Brotons C, Catapano AL, et al. 2016 European Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice: The Sixth Joint Task Force of the European Society of Cardiology and Other Societies on Cardiovascular Disease Prevention in Clinical Practice (constituted by representatives of 10 societies and by invited experts): Developed with the special contribution of the European Association for Cardiovascular Prevention & Rehabilitation (EACPR). Eur J Prev Cardiol 2016; 23(11): Np1–np96.
2. Choudhry NK, Glynn RJ, Avorn J, Lee JL, Brennan TA, Reisman L, et al. Untangling the relationship between medication adherence and post-myocardial infarction outcomes: medication adherence and clinical outcomes. Am Heart J 2014; 167(1): 51–58.e55.
3. Ho PM, Spertus JA, Masoudi FA, Reid KJ, Peterson ED, Magid DJ, et al. Impact of medication therapy discontinuation on mortality after myocardial infarction. Arch Intern Med 2006; 166(17): 1842–1847.
4. Du L, Cheng Z, Zhang Y, Li Y, Mei D. The impact of medication adherence on clinical outcomes of coronary artery disease: A meta-analysis. Eur J Prev Cardiol 2017; 24(9): 962–970.
5. Iakovou I, Schmidt T, Bonizzoni E, Ge L, Sangiorgi GM, Stankovic G, et al. Incidence, predictors, and outcome of thrombosis after successful implantation of drug-eluting stents. Jama 2005; 293(17): 2126–2130.
6. Collet JP, Montalescot G, Steg PG, Steinhubl SR, Fox KA, Hu TF, et al. Clinical outcomes according to permanent discontinuation of clopidogrel or placebo in the CHARISMA trial. Arch Cardiovasc Dis 2009; 102(6–7): 485–496.
7. Jackevicius CA, Li P, Tu JV. Prevalence, predictors, and outcomes of primary nonadherence after acute myocardial infarction. Circulation 2008; 117(8): 1028–1036.
8. Melloni C, Alexander KP, Ou FS, LaPointe NM, Roe MT, Newby LK, et al. Predictors of early discontinuation of evidence-based medicine after acute coronary syndrome. Am J Cardiol 2009; 104(2): 175–181.
9. Jackevicius CA, Mamdani M, Tu JV. Adherence with statin therapy in elderly patients with

Závěrem je tedy možno konstatovat, že non-adherence k předepsané léčbě představuje u pacientů v sekundární prevenci poměrně zásadní medicínský problém, v nezanedbatelné míře spojeným i s rizikem předčasného úmrtí či nefatální recidivy kardiovaskulární příhody. Zkušenosti a i objektivní důkazy ale prokazují, že ani tato výzva není v klinické praxi nepřekonatelná.

and without acute coronary syndromes. Jama 2002; 288(4): 462–467.

10. Akincigil A, Bowblis JR, Levin C, Jan S, Patel M, Crystal S. Long-term adherence to evidence based secondary prevention therapies after acute myocardial infarction. J Gen Intern Med 2008; 23(2): 115–121.
11. Mayer O, Bruthans J, Rychecká M. Změny úrovně sekundární prevence ischemické choroby srdeční mezi lety 1995 a 2017. Vnitr Lek 2018; 64: 1190–1199.
12. Vorlíčková P, Mayer O, Bruthans J, Seidlerová J, Gležinský J, Mateřánková M, et al. The changes in achievement of target LDL-cholesterol levels between 2006 and 2017 in Czech patients with chronic coronary heart disease. CorVasa 2018, June 6, doi.org/10.1016/j.crvasa.2018.05.002
13. Kocianova E, Vaclavik J, Tomkova J, Ondra P, Jarkovsky J, Benesova K, et al. Heart rate is a useful marker of adherence to beta-blocker treatment in hypertension. Blood Press 2017; 26(5): 311–318.
14. Yusuf S, Islam S, Chow CK, Rangarajan S, Dagenais G, Diaz R, et al. Use of secondary prevention drugs for cardiovascular disease in the community in high-income, middle-income, and low-income countries (the PURE Study): a prospective epidemiological survey. Lancet 2011; 378(9798): 1231–1243.
15. Williams B, Mancia G, Spiering W, Agabiti Rosei E, Azizi M, Burnier M, et al. 2018 ESC/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension. Eur Heart J 2018; 39(33): 3021–3104.
16. Ibanez B, James S, Agewall S, Antunes MJ, Bucciarelli-Ducci C, Bueno H, et al. 2017 ESC Guidelines for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation: The Task Force for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation of the European Society of Cardiology (ESC). Eur Heart J 2018; 39(2): 119–177.
17. Richter A, Anton SF, Koch P, Dennett SL. The impact of reducing dose frequency on health outcomes. Clin Ther 2003; 25(8): 2307–2335; discussion 2306.
18. Gupta AK, Arshad S, Poulter NR. Compliance, safety, and effectiveness of fixed-dose